

Beste VFD-collega,

bij het begin van een nieuw academiejaar informeer ik jullie graag, zoals afgesproken in onze laatste Raad van Bestuur én Algemene Vergadering, vooral over “nieuws uit de sector”. Ik breng u verder op de hoogte van, volgens mij, interessante artikels, nieuwe boeken, testprojecten, enzovoort.

In bijlage 1 en 2 de verslagen (met dank aan Veerle DC!) van onze laatste Raad van Bestuur en Statutaire Algemene Vergadering, dd. 7 maart 2016.

Noteer aub.: de **volgende VFD-AV en -RvB** is gepland op **maandag 6 maart 2017, 10-12u30u** op de VUB!

“Afgevaardigd bestuur” op zoek naar een datum (statuten, webstek, “sponsoring” van initiatieven,..)

Het VFD herbekeek vorig jaar zijn doelstellingen en positionering. Een "*VFD Afgevaardigd Bestuur*" brainstormde hierover al 2 keer vorig jaar.

Brief over medewerking aan de ontwikkeling van WPPSI-IV (vanuit het KcD)

Er is een vraag van het Kwaliteitscentrum voor Diagnostiek (dd. 13.9) naar advies en expertise in het kader van het Vlaams normeringsonderzoek voor de WPSSI-IV door Pearson. Men heeft plannen om tegen 2020, de WPPSI te updaten, en men vraagt nu:

- a) enerzijds wie **de logistieke coördinatie van het project** (i.c. de uitvoering op het werkveld/coördinatie en implementatie van de Vlaamse dataverzameling) op zich wil nemen,
- b) anderzijds **namen van experts** voor het analyseren en reviewen van WPSSI-IV items met betrekking tot taalinhoudelijke en etnisch-culturele bias.

Ik vraag me ook af: **welke universiteiten, hogescholen en/of instellingen** zouden kunnen/willen meewerken bij het normeren en/of valideren van de WPPSI-IV via afnames door hun studenten-medewerkers (normeringsfase van september 2017 tot juni 2019)?

Ik kijk uw voorstellen/reacties/.. hierover tegemoet, graag voor 15 oktober!!

Het WISC-V project

We spelen als VFD verder een hoofdrol in het "WISC-V project". Na vorig jaar een erg geslaagde try-out (met dank aan HOWEST, VIVES en de VUB in het bijzonder én met felicitaties van de uitgever ☺), gaat dit academiejaar de normering (aan HOWEST, VIVES en de UGent) door. Er zijn ook een reeks nevenonderzoeken gepland:

- aan de KULeuven, over hoogbegaafden en de WISC-V
- bij Thomas More: laagbegaafden met de WISC-V & over de “relatie” met de WPSSI & WAIS
- aan de VUB: afnames bij specifieke groepen o.a. “allochtonen”.

Ook vermeld ik graag de productie van “WISC-V-filmpjes” (met goeie en slechte voorbeelden voor -niet commerciële! -trainingen), met dank aan Sylvie en Veerle B. !

Doel is nog altijd om eind 2017 de WISC-V te publiceren.

Werkgroep VFD-webstek

De “VFD Webstek werkgroep” (Kris, Sylvie & Veerle B) waren erg actief de voorbij 6 maanden en hebben plannen om (via Weebly) , vanaf 9 oktober onze webstek (<http://www.vlaamsforumdiagnostiek.be/doelstelling/>) van een nieuw kleedje te voorzien en vooral meer (inter)actief en informatiever te maken!

Brief over de KAIT

Mevr. Jacqueline Mulder, auteur van o.a. de KAIT en de K-SNAP, vroeg om de krachten te bundelen inzake het “afvoeren van de KAIT en de K-SNAP” door Pearson. Haar vraag betreft de heruitgave door Pearson of het doorverkopen van de rechten aan Hogrefe die de testen wel nog zou willen uitbrengen.

Nieuws vanuit het Kwaliteitscentrum Diagnostiek^{vzw} (KcD)

- het KcD maakte Pearson, na uitgebreid overleg ook met het VFD, de tabellen over met de gewenste **stratificatievariabelen en streefcijfers** voor een kwalitatief hoogstaande Vlaamse steekproef voor de WISC-V normering;
- naast het, bij ons bekendere, COTAN-systeem, bestaat er ook een Europees systeem voor kwaliteitsinschatting van psychodiagnostische instrumenten nl. het **EFPA-test review model** (zie <http://www.efpa.eu/professional-development/assessment>). Het KcD nam een project rond de Vlaamse adaptatie hiervan, op in hun jaarplan; een eerste vertaling is al achter de rug en verdere stappen worden op dit vlak op korte termijn genomen;
- een update van het (van origine VAPH -) “**Classificerend Diagnostisch Protocol (CDP) verstandelijke beperking**” (voor de “oude versie” dd. 2010 zie www.vaph.be/vlafo/download/nl/8229547/bestand) is klaar na ruim een jaar werk, door een 10-tal experts, onder de regie van het KcD. Het document van ruim 55 pagina’s, gaat nu eerst ter evaluatie naar VAPH, vervolgens naar het Kabinet van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, en kan dan tot publicatie leiden. De CDP’s voor autisme bij kinderen en volwassenen worden vervolgens aangepakt voor actualisering;
- op 8 juni II. had in Leuven een overleg plaats over een eventuele samenwerking bij de normering van de WISC-V en het **Adaptive Behavior Assessment System (ABAS) - III normering** (o.l.v. Ilse Noens - KULeuven). De medewerkers van het KcD ondersteunden in het zoeken naar raakpunten;
- het KcD organiseerde een studiedag dd. 15.6.2016 over “**Onderzoek naar de kwaliteit van het A-document**”, zie voor meer informatie en bijhorende rapporten: <http://www.kwaliteitscentrumdiagnostiek.be/>)
- 24 juni II. had er een overleg plaats met **Hogrefe** in Gent, over de SRS-II, waarbij ook het KcD aanwezig was. Doel hiervan was een eerste kennismaking om Hogrefe, maar later ook andere (vooral Nederlandse) testuitgevers (na Pearson), te informeren van de coördinerende rol van het KcD in het “veranderde psychodiagnostische landschap”;
- de kwaliteit van het Vlaamse normerings- en valideringsonderzoek van de **Bayley-III**^{NL}, is al een hele periode ter discussie zowel bij het KcD als bij de Commissie Psychodiagnostiek van de BFP. Problematisch bleek vooral dat in het Vlaams normeringsonderzoek een aantal tekorten vastgesteld werd, waardoor bij gebruik van het instrument met de Vlaamse normen de nodige voorzichtigheid zal dienen gehanteerd te worden. Volgende aandachtspunten worden benadrukt:
 - a. er is sprake van een ondervertegenwoordiging van allochtone kinderen en kinderen van laagopgeleide moeders. Het is mogelijk dat door deze vertekening van de representativiteit van de steekproef de normscores artificieel hoog zijn, waardoor het mogelijk is dat kinderen vals positief gediagnosticeerd zullen worden.
 - b. men heeft enkel gefocust op kinderen waarvan de thuistaal Nederlands is. Daarom is de test niet geschikt voor kinderen die het Nederlands niet beheersen.
 - c. de betrouwbaarheid van bepaalde subtests werd als onvoldoende gescoord bij de jongste leeftijdsgroepen (kinderen van 2 weken tot en met 6 maanden). Bij deze leeftijdsgroepen zal men

dus voorzichtig moeten zijn met de interpretatie van de normscores, zeker wanneer het instrument gebruikt wordt in functie van belangrijke beslissingen op individueel niveau. Voor het einde van het kalenderjaar zullen de conclusie en beslissingen in dit kader gecommuniceerd worden naar de Vlaamse gebruikers.

Update Vlaamse kwalificatie van IQ-tests

De Sectie Psychodiagnostiek (voorheen Commissie) van de BFP heeft een update (versie 6.0, dd. april 2016) doorgevoerd van de recentste kwalificatie van IQ-tests, zie <http://www.ugent.be/pp/nl/diensten/testpracticum/nieuwtjes/synthesevandekwalificatievanindividueleiqapril2016.docx>

Stavaza van projecten waar het VFD bij betrokken is

- OLB-project: in het **Onderwijs-Loopbaan-Begeleiding project** was er een 4^e meetmoment bij meer dan 500 leerlingen (nu vooral 5^e S.O.) over hun motivatie, studiekeuze etc. Dit academiejaar zijn ook contacten gepland met onderzoekers van het **Columbus project** (zie <https://www.onderwijs.vlaanderen.be/nl/nieuwe-ori%C3%ABntatieproef-secundair-onderwijs-columbus-0>). In **Caleidoscoop** verscheen een themanummer met een uitgebreide synthese van het tot nu toe geleverde werk in dit OLB-project.
- De **Bourdon-Vos (BV) denktank**, een werkgroep met als doel "de clinicus een beter instrumentarium aan te kunnen bieden", in het bijzonder nieuwe psychometrische Vlaamse kwalificaties ivm. de Bourdon Vos (maar ook van/voor andere "instrumenten om aandacht in kaart te brengen"), had in juni een overleg met Peter Theuns (VUB) over mogelijkheden en moeilijkheden van een actueler en steviger psychometrische basis van de BV.

Recente artikels i.v.m. psychodiagnostiek:

- "Het lage IQ" van Els De Jonghe en Walter Magez uitgegeven bij VCLB Service, zie <http://www.vclb-service.be/index.php?ID=30545&s=1&cat=2881&product=3070>
- een themanummer in het nieuwste nummer van Caleidoscoop (augustus 2016, jg28-4), "Een stap vooruit", "Hoezo, onderwijsloopbaanbegeleiding en diagnostiek?" door de Vlaamse Werkgroep OLB-diagnostiek, zie <http://www.caleidoscoop.be/index.php?ID=41586>
- Tijdschrift Klinische Psychologie, 2016, nr. 1, pp. 31-40 "Een digitaal platform voor de neuropsychologische testpraktijk: www.howtotest.be" van Miet Craeynest & Kathleen Omev.
- International Journal of Testing, sept. 2016: "Testing Practices and Attitudes Toward Tests and Testing: An International Survey" van Arne Evers e.a. met gegevens van een rondvraag bij meer dan 20.000 Europese psychologen waaronder ook ruim 400 Vlaamse (zie <http://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/15305058.2016.1216434>, PDF als gewenst).
- International Journal of Testing, dec. 2015, pp.181-204: "The International Test Commission Guidelines on the Security of Tests, Examinations, and Other Assessments." Van de International Test Commission (ITC), zie ook <https://www.intestcom.org/page/5> met sinds 18 aug. 2016 "ITC guidelines for Translating and Adapting tests (version 2.3)".

Recente boeken ivm. psychodiagnostiek:

- "Handboek diagnostiek in de leerlingenbegeleiding. Kind en context" (2016). Onder redactie van Karine Verschuere & Helma Koomen, uitgegeven door Garant, zie <http://www.maklu.be/MakluEnGarant/BookDetails.aspx?id=9789044134438>
- "Cultuur en psychodiagnostiek. Professioneel werken met psychodiagnostische instrumenten" (2016). Onder redactie van Rob van Dijk & Raymond Verboom, uitgegeven door Bohn Stafleu van Loghum zie <http://www.bsl.nl/shop/cultuur-en-psychodiagnostiek-9789036810685.html#>
- "The ITC International Handbook of Testing and Assessment." (2016), uitgegeven bij Oxford University Press, Edited by F. T. L. Leong, D. Bartram, F. Cheung, K. Geisinger, & D. Iliescu, zie <https://global.oup.com/academic/product/the-itc-international-handbook-of-testing-and-assessment-9780199356942?cc=be&lang=en&>

- “*Handboek intelligentietheorie en testgebruik*” (2015). Onder redactie van Wilma Resing, uitgegeven bij Pearson, zie <http://www.pearsonclinical.be/handboek-intelligentietheorie-en-testgebruik>
- “*Diagnostiek bij kinderen, jongeren en gezinnen. Deel III: Ontwikkelingsdomeinen in het vizier*” (2015). Onder redactie van Guy Bosmans, Patricia Bijttebier, Ilse Noens, & Laurence Claes uitgegeven bij Acco, zie <https://www.acco.be/nl-be/items/9789462923706/Diagnostiek-bij-kinderen--jongeren-en-gezinnen>

Nationale en internationale symposia, congressen, etc.:

- op 8 december 2016, in het Vormingscentrum Guislain, Gent, studiedag georganiseerd door Federatie van Diensten voor Geestelijke Gezondheidszorg (zie <http://www.fdgg.be/>), over o.a. Gebruik van testdiagnostiek in de CGGZ, meer informatie volgt;
- op 8 februari 2017, in Antwerpen n.a.v. het ‘*Handboek Diagnostiek in de leerlingenbegeleiding: Kind en context*’ (zie hoger), in samenwerking met de Vlaamse Vereniging voor Schoolpsychologie (VVSP, zie <http://schoolpsychologie-vmv.be/vvsp/>), meer informatie volgt;
- op 17 maart 2017, in Gent, “*Brain matters, nature and nurture*”, georganiseerd door de Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor Jeugdgezondheidszorg i.s.m. VVSP, zie <http://www.vwvj.be/civicrm/event/info?reset=1&id=32>;
- “*14th European Conference on Psychological Assessment*” in Lissabon (ISCTE-IUL) van 5 tot 8 juli 2017, zie <http://www.ecpa14.com/>;
- “*15th European Congress of Psychology*” in Amsterdam (EFPA) van 11 tot 14 juli 2017, zie <http://psychologycongress.eu/2017/>

Varia

- de webstek van Prodia zit in een nieuw kleedje zie <http://www.prodiagnostiek.be/>
- de “*Neo persoonlijkheidsvragenlijsten*” hebben een derde versie, zie <http://www.hogrefe.nl/producten/producten-single/neo-pi-3-en-neo-ffi-3-persoonlijkheidsvragenlijsten.html>
- er komt een publicatie over normeringsonderzoek met Vlaamse data voor een digitale *SchoolVragenLijst (SVL)*, meer info bij Annemie Bos;
- de COTAN past nu ook het criterium “*Fairness*” toe, zie http://www.psynip.nl/fairness-addendum_def-met-logo.pdf
- er zijn Gentse plannen rond aanvullend onderzoek met de Bayley-III en de SRS-II;
- aan de UGent is een flow chart in ontwikkeling over “*Computer Based Testing*” in het bijzonder in verband met het hanteren van instrumenten vooral in een onderzoekscontext (en over copyright, deontologie,..);
- nog vanuit Gent kan ik je melden (via Annemie Desoete :-), dat er plannen blijken om de *Kortrijkse rekentest* te digitaliseren (KRT-R); ook dat er een Franstalige opvolger is voor de *Tedi-Math* (voor 2de kleuterklas tot en met 3de leerjaar) voor oudere kinderen (3de leerjaar tot 1ste middelbaar). Het gaat om een computergestuurde versie & een papieren versie én er wordt gekeken met de uitgever om dit in het Nederlands te adapteren. Ten slotte: een aantal Gentse studenten nemen de *MARKO-D* (<https://www.testzentrale.de/shop/mathematik-und-rechenkonzepte-im-vorschulalter-diagnose.html>) samen met de TEDI-MATH af van kinderen in de kleuterklas en in het 1ste leerjaar om na te gaan of men dezelfde kinderen “vindt” met beide tests.
- Ten slotte, twee berichten die ik “betreur”, maar toch ter info:
 - de plannen voor een herwerking/actualisering van “*Toetsstenen faire diagnostiek*”, zie <http://www.vclb-service.be/index.php?ID=30545&s=1&cat=2881&product=3049> worden, voor hopelijk kort, opgeborgen;
 - we organiseerden met EAPA (zie <http://www.eapa-homepage.org/>), na 2 succesvolle gelijkaardige initiatieven (over “*Internal structure analysis for validation of psychological assessment instruments*” & “*Assessment of Emotional Intelligence/Competence*”) voor november 2016 een Autumnschool over “*Assessment of cognitive functioning and intelligence: New developments, modelling, and*

constructing web-based instruments”, opnieuw voor internationale pre- en postdoc’s, maar er bleken niet genoeg valabele kandidaten om dit event te kunnen laten doorgaan (ondanks gewaardeerde input van <http://www.psychometrics.cam.ac.uk/newconcerto>).

Voel u vrij om al deze informatie aan mogelijk geïnteresseerden door te spelen. En als ik relevante evoluties, evenementen, publicaties, enz. over het hoofd zag, breng mij/ons op de hoogte.

Vriendelijke groet,

Mark